

Kara en de hengsten van Niemandslan

Kara is verdrietig. Vroeger was alles anders, Kara en haar ouders woonden in de stad. Ze had wel duizend vriendinnen en speelde alle dagen buiten. Ze was gewoon gelukkig. Tot de crisis begon en haar vader, die voor een grote geldbank werkte, zonder werk kwam te zitten. Ze raakten alles kwijt, ze hadden nauwelijks te eten... Net op tijd kreeg haar vader een nieuwe baan, maar daarvoor moesten ze wel de stad verlaten. Kara huilde tranen met tuiten. Hoe gemeen kan het leven zijn...

Haar vader werd houthakker in Niemandslan en nu was er niet eens genoeg geld om een fiets of zo voor haar te kopen... Dus liep ze alle dagen de lange kilometers van en naar haar school. Ze woonde nu in een achterste uithoek van het land. Vlak achter de dikke hoge dijk lag een brede traag stromende rivier. Als ze op de dijk ging staan, helemaal op het puntje van haar tenen, kon ze nog net in de aller verste verte aan de horizon de stad zien...

Niemandslan begon bij het hekje van de achtertuin en liep door tot aan de heuvels waar de oude stad op gebouwd was. Zo ver ze kon kijken, bomen, gras, struiken, zand en water en verder eigenlijk helemaal niets... Niemandslan. Niets voor een jong meisje... Of misschien toch wel?

Elke morgen vertrok Kara voor dag en dauw en vaak nog zelfs in het donker... Een zware tas met boeken op haar rug en een paar droge harde boterhammen in een doos. Ook al verbood haar moeder het elke morgen, Kara liep stevast door het veld. De weg over de dijk was echt te saai en de kronkels en bochten van het karrespoor maakten dat je behoorlijk moest omlopen. Zodra ze door het kale klaphekje was en uit het zicht van haar moeder was verliet ze het harde zandpad.

Dwars door het hoge gras ging het, ze stak haar handen diep in de zakken, kraag omhoog en gaan. De kortste weg was rechthuis! Haar laarzen dik onder de bagger... Stiekem genoot ze elke dag een beetje meer. De vogels...de wind, het geritsel in de struiken, de fazant met haar kleintjes, soms een vos of een ooievaar en altijd de krijssende meeuwen bij het water en... Ze moest even twee keer kijken, maar daar waren ze... met hun benen en hoofd nog

helemaal verstopt in de ochtendmist bezig met het ontbijt. Ze kon ze al ruiken, goed zo, de wind stond haar kant uit... zo kon Kara mooi heel dichtbij komen... Paarden! Cool man. Heel veel paarden, zomaar van niemand, in Niemandslan. Honderden paarden leefden hier zonder hekken gewoon in de ruige natuur. Kleine groepjes vormden samen een enorme kudde. Kara had er voor ze hier kwam wonen nog nooit van gehoord. Paarden in het wild... het maakte alles goed. De ellende, de verhuizing, het verdriet van het afscheid van haar vriendinnen... Uren kon ze kijken naar de dieren, de kudde die langzaam maar zeker als een olievlek op het water van plek naar plek schoof. Het was begonnen in de zomer. Het was haar eerste vakantie in Niemandslan en Kara verveelde zich al dagen suf in huis. In Niemandslan zie je niemand, komt niemand en wacht je op niemand. Ze moest eruit, naar buiten, dan maar alleen... elke dag zocht ze de paarden op. Ze zag de veulens geboren worden, de tantes nieuwsgierig komen kijken. Ze zag oudere veulens en jaarlingen spelen, de serieuze knokpartijen...wie is er de baas? Niet degene die het eerst wegloupt... Vanaf een afstandje zag ze hoe hard het leven in de kudde ook kon zijn... Er konden hele rake klappen vallen, soms liep een dier dagenlang kreupel na een poging een merrie te stelen van de buurman. Steeds zag ze hoe snel de rust weer terug kon keren omdat de meeste volwassen dieren zich vooral niet te druk maakten. Ze zag hoe de jonge dieren opgroeiden en volgens de regels paard leerden zijn. Aantrekken en afstoten... langzaam begon ze te zien hoe de paarden elkaar dingen duidelijk maakten... Als iedereen voor je aan de kant gaat, dan ben je de 'baas'. Als jij aan de kant gaat voor iedereen, ben je de klos... of steeds de pineut. Dan moet je altijd op je beurt wachten.

Kara zag hoe een paar jonge hengsten niet zachtzinnig werden verstoten door hun families. Grote pubers worden uit de kring gezet door hun ouders, dat is heel normaal bij paarden. De moeders hebben wel wat anders aan hun hoofd met een veulen aan de voet en alweer een nieuwe op komst

Kara en de hengsten van Niemandslaan

in de buik. Drie bijna volgroeide jongens trokken steeds meer samen op. Ze waren nog niet zo sterk en stoer als de volwassen hengsten maar zeker geen veulens meer. Ze bleven maar een beetje op zichzelf en scharrelden neus aan neus op een afstandje van de grote groep hun kostje bij elkaar. Kara zat er met haar neus bijna bovenop.

Wekenlang heeft Kara op haar buik in de bosjes gelegen, muisstil... Ze zag hoe de drie jonge dieren met elkaar samenwerkten, dat er een de wacht hield als de anderen sliepen. Dat ze elkaar waarschuwden voor gevaar. De bruine was steeds de stoerste, voor hem gingen de anderen opzij... en als er iets spannends gebeurde nam hij steeds de leiding...

Kara fantaseerde... als ze zich net zo zou gedragen, als ze zou doen alsof ze een paard was? Zou ze dan dichterbij kunnen komen? En omdat dit een sprookje is (don't try this at home) lukte dat natuurlijk. Hele dagen bleef ze vlak bij 'haar' jongens. De jongens raakten gewend aan Kara's aanwezigheid, haar geur, de takjes die kraakten onder haar voeten... Ze vroeg niets, schonk geen aandacht, maar was er gewoon.

Elke dag, stapje voor stapje kwam de bruine dichterbij. Kara had geduld... Ze wilde dat hij naar haar toe zou komen. Ze noemde hem Mooie. Ook al was hij nog geen drie, Mooie was nu best al een indrukwekkende verschijning. Lieve en Kleine, de zwarte en de vos bleven steeds een paar stappen achter. Wachtend op een teken van Mooie dat alles veilig was. De eerste keer dat Mooie naar haar toe kwam en een appel uit haar hand at zou ze nooit meer vergeten. Het had haar weken gekost, maar dit was haar beloning! Zachtjes, bijna met een brok in haar keel fluisterde ze het toverwoord van haar vader... 'Super' Ze had weer vrienden...

Het werken met een toverwoord had Kara eerder gedaan. Toen haar vader een nieuwe hond aan het opvoeden was om mee te gaan als hij moest werken, mocht ze helpen. Haar vader liet haar zien dat als ze bepaald gedrag beloofde met iets lekkers en steeds hetzelfde woord voor 'goed zo' gebruikte dat de hond het graag nog een keer deed... Met

gebaren als signalen, het toverwoord 'Super' en een brokje of een aai als het lukte leerde de hond liggen, zitten, komen, gaan en blijven... 'Super'.

Spelenderwijs keek Kara van Mooie af hoe ze 'haar' groep kon leren besturen. Als zij ineens stilstond en de paarden haar voorbeeld volgden dan zei ze 'Super', soms gaf zij ze dan tegelijk iets lekkers, maar zeker niet te vaak. Anders werden de jongens als snel te brutaal, merkte ze.

Zo leerde ze haar groep, met alle geduld van de wereld, komen als ze op haar vingers floot... 'Super'. Opzij gaan als ze te opdringerig werden... even flink op de grond stampen en met je manen wapperen... 'Super'. In de kudde had ze al gezien dat als zij wilde dat een paard voor haar opzij zou gaan... dat opgeven geen optie was. Opgeven is belonen, is toegeven dat je de ander niet de baas kan... Het spel zou veel te gevaarlijk zijn geworden als de paarden niet voor haar aan de kant gingen. Ze moest een paar keer stevig voet bij stuk houden, maar nu bleef zelfs Mooie beleefd stilstaan of ging aan de kant als Kara het gebaar maakte dat erbij hoorde.

Als ze haar arm uitstak naar links gingen de paarden naar links opzij... 'Super'. Is ze naar rechts keek, deden ze alle drie mee... ook 'Super'. Kara had begrepen dat als ze het (soortgeen) gedrag van de paarden precies goed nadeed, dat de paarden haar eenvoudig begrepen (cognitie) en haar meer en meer gingen respecteren als Kara beleefd maar duidelijk ruimte voor zichzelf maakte.

Nu aan het eind van de winter volgend op die eerste zomer stonden Mooie, Lieve en Kleine haar elke morgen op te wachten achter het wilgenbosje bij het einde van het tuinpad. Vaak nam ze wel iets lekkers voor ze mee, maar ook een dikke aai door de ruige manen vonden de jongens heerlijk. Alsof het de gewoonste zaak van de wereld was, wandelden elke dag drie jonge hengsten en een niet meer zo eenzaam meisje naar school. De weg was nog steeds te lang, maar nu niet meer saai.

Kara leerde met omvallen en opstaan hoe ze de paarden meer kon leren... Onbewust gebruikte ze de voor de paarden meest begrijpelijke weg (leertheorie). Gedrag dat je graag ziet beloon je,

Kara en de hengsten van Niemandslaan

gedrag dat je niet graag ziet beloon je zeker niet en negeer je als het kan. Als je doet wat ik vraag, dan krijg je een beloning.

Door eerst het vertrouwen van de dieren te winnen, bij ze te blijven op een afstandje en te wachten tot ze naar haar toe kwamen, voorkwam ze Angst en Vluchtgedrag. De paarden waren vrij om te gaan. Als ze iets te moeilijk vonden of niet begrepen, liepen ze gewoon weg. Zo voorkwam Kara zonder het te weten dat de paarden met haar of zichzelf in conflict zouden gaan. Vooral omdat zij ze geen dingen kon laten doen die ze niet snaptten of die tegen hun natuur in gingen. De jongens, en dat begreep ze heel goed, waren vele malen sterker dan zijzelf. Wie niet sterk is, moet slim zijn... Kara kon de paarden niet dwingen en dat was ook precies wat het zo mooi maakte... Ze kon het alleen maar vragen... 'Alsjeblieft?' en 'Dank je wel'. Geen stress, geen onbegrip, geen ruzie en geen gestampvoet. Nooit kwam het aan op een krachtmeting, zoals dat hoort in een sprookje... Op de lange gezamenlijke wandelingen maakte Kara plannen voor de komende zomer. Het hele voorjaar waren de paarden met haar van en naar school gelopen. Stiekem begon ze te dromen over hoe het zou zijn om op Mooie's rug te kunnen zitten. Hoe ze het precies ging aanpakken daar had ze eerlijk gezegd nog geen idee van, maar volgend jaar zou ze geen fiets meer voor haar verjaardag vragen... Volgend jaar zou ze te paard door het veld vliegen, nooit meer lopen door de bagger omdat haar drie vrienden er altijd voor haar zouden zijn... Onbeteugeld, wild, vrij en toch samen. Ze kon niet wachten!

De zomer kwam, de vakantie begon. De eerste de beste dag al sloop Kara nog voor het licht werd de trap af, raapte in de schuur de gedroogde appels die ze nodig had en verdween voor de rest van de dag uit zicht... Haar moeder die haar natuurlijk wel gehoord had, zuchtte diep... 'die zien we deze zomer niet of nauwelijks meer, let maar op'.

Kara wilde aan de slag, ze had en nam alle tijd... Als 'Super' het toverwoord was voor GOED ZO, dan zou ze Mooie daarmee uit kunnen leggen wat ze wilde.

Lopen, stilstaan, omkijken, wachten, gaan en komen lukte al vanaf de grond. Alstublieft? ... 'Super'. 'Dank je wel!' (appeltje of aai...). Met rust en geduld en wel 1000 keer precies op tijd 'Super' zeggen legde ze stap voor stap Mooie uit wat ze van plan was... Hij leerde naast haar te komen staan... Mag ik op jou rug krabbelen? Super! Mag ik mijn arm erop leggen? 'Super', (klein stukje appel). Mag ik op je rug steunen? 'Super', (en lekker lang krabbelen in de manenkam bij de schoft). Kom je ook naast me staan als ik op een omgevallen boom sta? En wat als ik mijn been over je rug leg... ? 'Super' en wel 10 appeltjes! Heel langzaam maar zeker en vol zelfvertrouwen gaat ze beetje bij beetje verder... Tot ze zomaar ineens zit...

Kara's hart bonst in haar keel, ze vindt het zo spannend... Maar ze laat het bijna niet aan Mooie merken. Ze voelt de warmte van Mooies rug in haar billen trekken. Het is net een luchtbed, alles is zacht en beweegt een beetje... Mooies ademhaling blijft gelukkig kalm... 'Super'. 'Kijk Mooie ik zit op je rug...' hier zijn de appeltjes... 'Super'.

'Kijk eens naar links', Kara draait alsof ze zelf de bocht om wil en steekt haar hand uit naar links zoals ze dat op de grond ook deed... 'Hé nog meer appeltjes...' Mooie vindt het vooral een erg lekker spelletje...

'Hé Mooie, kan je gaan lopen als ik zachtjes aandruk met mijn kuit en met mijn hand wapper'?

Commando; 'Loop'? En kan je dan ook weer stil gaan staan als ik niet meer mee beweeg? 'Super'. Dat is fijn. Voor elke gedrag dat ze van Mooie nodig had, bedacht Kara een uniek woord of een uniek gebaar. Rechts alsjeblieft? 'Super' en met haar linkerhand gaf ze hem een aai in de ruige manen. WOW.

Mooie leerde de verschillende signalen net een beetje makkelijker uit elkaar houden dan de andere twee. Daarom werkte ze eerst veel met hem. Hij begreep haar sneller en hield zijn aandacht langer bij het spel. Elke nieuwe oefening duurde het even voor Mooie haar begreep maar als het kwartje bij hem viel dan was het alleen nog een kwestie van herhalen, nog een keer. Kara's signalen werden

Kara en de hengsten van Niemandslaan

kleiner en kleiner en nog pikte Mooie er precies uit wat ze vroeg... Zo kon ze prachtig elke dag steeds in zijn 'nietetpauzes' met hem oefenen. Na een kwartiertje of zo gleed ze zachtjes van zijn rug af. Mooie stapte dan rustig van haar weg om verder te gaan met waar hij vooral erg goed in was: eten. Kara rekende uit dat haar jongens wel 16 uur per dag bezig waren met eten. Ze moest er niet aan denken, ze wilde zich best als een paard gedragen, maar eten dat deed ze meestal effe snel of omdat ze van haar moeder aan tafel moest komen.

Kara lag op haar rug in het gras. Ze had haar ogen dicht en luisterde naar het geluid van de grazende paarden. Hoe ze het gras met hun sterke kaken maalden terwijl ze alweer een volgende hap naar binnen werkten, gulzig bezig een dikke vetlaag voor de winter aan te leggen. Mooie, Lieve en Kleine, ze waren letterlijk haar dikste vrienden aan het worden. Glanzend gezond in de brandende juli-zon, op hun dooie gemak, voetje voor voetje, hapje voor hapje... Het leven was zo erg nog niet.

De paarden leerden steeds sneller en op kleinere gebaren antwoord geven op haar vragen... Stappen, stoppen wenden... en soms ging het nog goed fout. Dan ging een bocht of een stop... te wild of te snel, zag ze 'm niet aankomen en lag ze voor de zoveelste keer in het zand. Of in de modder... dan gromde ze boos, mopperde op zichzelf, stomkop! Mooie boog zich dan verbaast over haar heen en likte haar in het gezicht... 'hé, wat doe je nou'?

Keer op keer sloeg ze het zand van zich af en begon gewoon weer helemaal overnieuw. Een stap vooruit, twee achteruit en dan toch wel weer drie naar voor. Opgeven was geen optie, dan kende je Kara nog niet. Zo, stap voor stap kwamen ze verder... en gingen ze verder. De paarden namen haar op hun rug mee naar de rivier als ze wilden drinken. Kara leerde de jongens dat zwemmen voor de lol ook lekker verfrissend werkt... De jongens vertrouwden Kara en Kara vertrouwde haar jongens.

Zo gingen de dagen en de weken voorbij. De bladeren aan de bomen begonnen te kleuren. Mooie, Lieve en Kleine waren moddervet en kerngezond. Kleine was eigenlijk helemaal niet klein

meer. Drie prachtige hengsten en een heel gelukkig meisje, altijd samen... Eigenlijk ging het nu nooit meer fout, de jongens hadden geleerd Kara te begrijpen op het kleinste signaal en waren helemaal vertrouwd geraakt met haar gewicht op hun rug. De ochtend van de eerste schooldag kwam ze de bocht om bij het wilgenbosje, ze zag de jongens niet direct... Er zou toch niets...? Het was een beetje mistig en nog niet helemaal licht. Ze float... Heel even stond haar hart stil...

Maar daar kwam het antwoord. De jongens hinnikten en met veel kabaal en gestamp kwamen ze aanstormen. Kara's hart kwam weer op gang. Ze kreeg een brok in haar keel... Wat zijn ze toch geweldig, zo gaaf, mijn jongens. Mooie likt haar hand als welkom en komt naast haar staan. 'Super'. Dank je wel! Met één hand pakt ze zijn manenkam en met een soepele zwaai landt Kara achter de oren van 'haar' Mooie. Hij kijkt om en natuurlijk is daar het appeltje... 'Super'.

De weg naar school is voortaan altijd te kort, vliegt letterlijk voorbij. De klonten modder spatten Kara om de oren. De bagger zit niet alleen meer aan haar laarzen, de spetters en spatten modder zit overal. Op haar gezicht, in haar haar, op haar jas... Het kan haar niets schelen, het is gelukt! Tegen de wind in gaat het. In volle vaart kletteren de hoeven over het harde zand op weg naar school. Kara's ogen tranen, Mooie hinnikt, Lieve en Kleine geven antwoord... Kara gooit haar haren los, ze lacht en huult tegelijk, dit is het denkt ze, dit is helemaal hét...

Kara's moeder staat in de verte bij het huis op de dijk, kijkt het koppel na tot ze achter een paar bomen uit het zicht verdwijnen. Haar zorgen om Kara zijn voorbij. Ze is stiekem zo trots op haar dochter. Stilletjes dankt ze de paarden. Zonder hen was dit sprookje heel anders afgelopen...